

— гаварыў хтосьці са знаёмых будаўнікоў камунізму. „Дык што я, *лысы*, каб гарбаціцца задарма“, — казаў нехта іншы з гегемонаў, хаця за „*лысага*“, гэта значыць, за дзесяць рублёў ён мог набыць ажно дзесяць пляшак пладова-ягаднага.

А тым часам міліцыянты хвацка „*рабілі лысага*“, зацягнуўшы ў пастарунак якога-небудзь тутэйшага хіпака. Зрэшты, мне й самому аднойчы надарылася *пабыць лысым*, прыкра патрапіўшы ў савецкае войска.

Праз пэўны час, калі *лысае сонца* экс-правадыра пачало заходзіць, над нашым краем узышло адразу некалькі зырккіх галоваў, паміж сабой аднак прыкметна вылучаючы постаць *Ведзьмака Лысагорскага* зь ягонымі паэмамі „Сказ пра *Лысую гару*“ і „Лука Мудзішчаў — прэзыдэнт“. Хто такі *гр.В.Лысагорскі*, ня высветліла нават судовае сьледства.

Лябірынт

Уладзімер Арлоў

Лябірынт — знакавае слова беларускае культуры. Цягам стагодзьдзяў беларусы ратавалі ў нябачных чужынскаму воку сховах мову, звычаі, памяць.

Старажытную беларускую цывілізацыю, схаваную ад захопнікаў у полацкіх лёхах, паказаў у сваёй фантастычнай аповесці „*Лябірынты*“ Вацлаў Ластоўскі.

Слова *лябірынт* прыйшло да нас з антычнасьці. У грэцкай міталёгіі *лябірынтам* называлася збудаваная на востраве Крыт грандыёзная спаруда з забытанымі хадамі, адкуль аніхто ня мог выбрацца. У *лябірынце* жыла крыважэрная пачвара — чалавекабык Мінатаўр, якому аддавалі на разарваньне маладых афінянаў.

Першым, хто выбавіўся зь *лябірынту*, быў пераможца Мінатаўра Тэзэй, якому дапамог клубок нітак, падараваны герою закаханай у яго Арыяднай.

Беларусь мае свае *лябірынты*. І легендарныя, і мэтафарычныя, і цалкам рэальныя. Найславучейшы зь іх — Полацкі — разгалінаваная сыстэма падземных ходоў-лёхаў, якая ў сярэднявеччы злучала гарадзкія манастыры й храмы.

Магчыма, менавіта там, у Полацкім *лябірынце*, у гады Інфлянцкае вайны зьнікла славутая Полацкая бібліятэка з кнігамі, пісанымі рукою самой Эўфрасіньні. Можа, якраз у гэтых таямнічых лёхах некалі знойдзецца неацэнны Полацкі летапіс. Існуе вэрсія, згодна зь якой у 1941 годзе зьнікла толькі копія нашае нацыянальнае сьвятыні — крыжа Лазара Богшы. А арыгінал таксама трэба шукаць у полацкіх сутарэньнях.

Цяперашняя ўлада зноў асуджае беларускую культуру на напаўпадпольнае існаваньне, заганяючы яе ў сутарэньні. Ужо каторы год краіна блукае ў *лябірынце*, шукаючы зь яго выйсьця ў XXI стагодзьдзе.

Лягер

Сяргей Дубавец

Лягер — небеларускае слова. Запазычанае за Пятром I зь нямецкай расейскае слова „*лагерь*“ у нас вымаўлялася як „*лагер*“, і ў адным шэрагу з „трап-